

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen - kansalaisjärjestöjen ja hallinnon yhteistyö

Riitta Särkelä,
Sosiaalineuvos, pääsihteeri,
Ensi- ja turvakotien liitto

3.10.2022

Esityksen näkökulmat

- Yleistä hyvinvointialueiden valmistelusta
- Järjestöt korvaamaton voimavara ja kriittiset asiat HVA:t
- Järjestöyhteistyörakenteiden syntymisen vaihe HVA:t
- Järjestöjen avustaminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja järjestöt
- Lopuksi

**Yleisiä havaintoja
hyvinvointialueiden valmistelusta**

Hyvinvointialueiden valmistelusta yleistä

- Valmistelu **erittäin eri tahtista**; eriaikainen käynnistyminen, yhteistyöperinteiden ja kulttuurien erot, asukasmäärien ja mukaan tulevien kuntien määrän erot, valmistelutyö käytännössä esim. keskeiset henkilöstövalinnat, organisaatorakenteet
- Alueilla **suuri itsenäisyys** tehdä omia ratkaisuja lainsäädännön puitteissa → syntyy 22 erilaista ratkaisua
- Suurin haaste **tiukka aikataulu** ja valmisteltavien asioiden valtava määrä
- **ICT-ratkaisut** mm. palkat, **rahan** riittävyys ja **henkilöstön** riittävyys suurimmat riskitekijät
- **Hallittu ja turvallinen siirtymä** järjestämisvastuuseen **fokus**, palvelujen kehittämistyöhön enemmän katse sen jälkeen

A close-up photograph of a newborn baby sleeping peacefully in a man's arms. The baby is wearing a white onesie and has its hands near its face. The man, wearing glasses and a blue shirt, is looking down at the baby with a gentle expression. The background is softly blurred, suggesting an indoor setting with natural light.

**Järjestöt korvaamaton
voimavara ja kriittiset asiat**

Kansalaisyhteiskunta yksi kivijalka

- **Demokratian ja avoimen yhteiskunnan perusta** on riippumaton ja aktiivinen kansalaisyhteiskunta, tukee ihmis- ja perusoikeuksien toteutumista.
- Kansalaistoiminnan elintilan ja perusoikeuksien **backlash** maailmalla, entä riski meillä?
- Yhteiskunnallinen epävarmuus ja vakauden säilyminen-
järjestöt merkittävä yhteiskunnallisen **turvallisuuden**
rakentaja ja kiinteyden kitti
- Eriarvoisuuden ja pärjäämisen ongelmat lisääntyvät-
järjestöjen auttamistyön tarve kasvaa

- 11 000 sote-järjestöä, joista 200 valtakunnallisia
- Uusia yhdistyksiä syntyy enemmän kuin lakkautuu
- 1,3 miljoonaa jäsentä
- ”liikevaihto” 1,8 mrd euroa
- 1100 palvelua tuottavaa järjestöä, pääosin sosiaalipalveluja, n. 20 % osuus niistä
- Noin 80 järjestöomisteista yhteiskunnallista yritystä

- 55 000 ammattilaista
- Puoli miljoonaa vapaaehtoista, joiden osuus vastaa vähintään 21 000 htv
- Vapaaehtoistoimintaan sijoitettu euro tuo 6 takaisin
- 260 000 vertaistukijaa

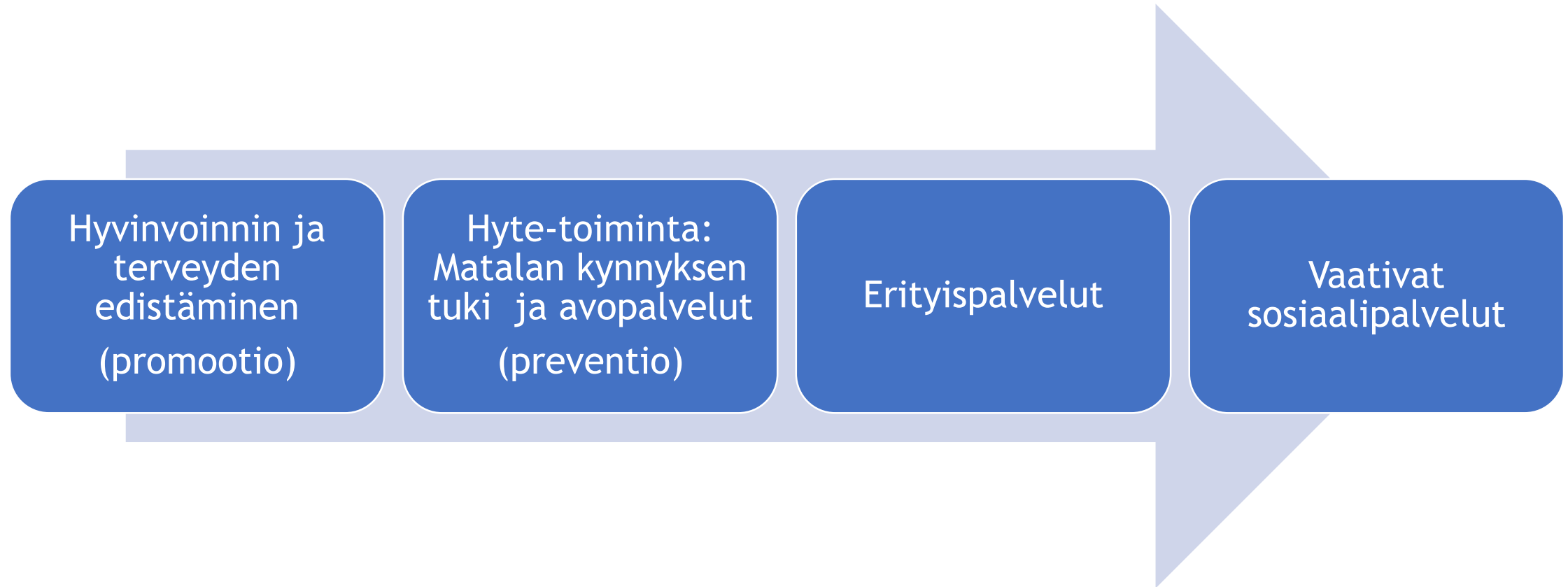
unimi

Riitta Särkelä

*Jokainen
on turvassa*

Järjestöjen toiminnan riittämätön tuntemus muutostilanteen suuri riski

Järjestöjen erityisyyttä ja vahvuuksia

- kehittäjä, innovaattori ja julkisen kirittäjä yhdessä apua saaneiden kanssa
 - Järjestöjen kehittämiä mm. ensikodit, vankkaa eräitiyspakkaus, neuvolat, turvakodit,
 - erityisesti monimutkaisissa ongelmissa osaajia
 - erityisosaamista, jota julkisissa palveluissa ei ole/on vähän
 - Ammatillisen ja vapaaehtois-/vertaistuen yhdistäminen
 - Palveluketjuja tarpeen mukaisesti
 - avun saajasta toimijaksi
- ➔ Järjestöt eivät täydennä julkisia palveluja, vaan tuovat erilaatuisen erityisosaamisen hyvinvointialueille ja kuntiin

Sote-järjestöjen ja hyvinvointialueen yhteistyön kulmakivet

- Palveluiden ihmis- ja tarvelähtöisyys → järjestöjen tieto ja asiantuntemus käyttöön
- Järjestöjen aito osallisuus kumppanina → pysyvä järjestöyhteistyön rakenne
- Järjestöjen osaaminen näkyy hyvinvointialuestrategiassa
- Järjestöavustukset ja avustamisen kriteerit määritellään yhdessä järjestöjen kanssa ja sille varataan eurot
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kumppani
- Järjestöt osaajina palveluissa ja niiden kehittämisessä (palvelupolut, yhteiskehittäminen perhekeskus, tulevaisuuden sote-keskus)
 - Kestävän kasvun ohjelma, järjestöjen omat hankkeet esim. ETKL

**Järjestöyhteistyörakenteiden
syntyminen hyvinvointialueille**

Alueelliset järjestöasioiden yhteistyöelimet (9/2022)

1. Itä-Uusimaa

Kumppanuuspöytä valmistelussa

2. Keski-Uusimaa

Järjestöneuvottelukunta valmistelussa

3. Länsi-Uusimaa

Järjestöneuvottelukunta valmistelussa

4. Vantaa ja Kerava

Järjestöneuvosto valmistelussa

5. Varsinais-Suomi

Maakunnan yhteistyöryhmän järjestöjaosto 2019

Sote-järjestöjen neuvottelukunta 2020

6. Satakunta

Järjestöjen neuvottelukunta 2019

Satakunnan järjestöyhteistyöryhmä JYTRY

7. Kanta-Häme

Järjestöneuvottelukunta 2019

8. Pirkanmaa

Järjestöneuvottelukunta valmistelussa

Tampereen järjestöedustamo (ei maakunnallinen).

9. Päijät-Häme

Järjestöneuvottelukunta valmistelussa

Yhdistysfoorumi

10. Kymenlaakso

Kymenlaakson järjestöjen neuvottelukunta 2022

11. Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan kumppanuuspöytä 2021

12. Etelä-Savo

Järjestöneuvottelukunta YhES 2019

13. Pohjois-Savo

Järjestöneuvosto 2019

14. Pohjois-Karjala

Järjestöasiain neuvottelukunta JANE 2008

15. Keski-Suomi

Järjestöareena 2008

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä 2019

16. Etelä-Pohjanmaa

Järjestöneuvosto 2021

Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen monialainen järjestöyhteistyöryhmä EMMY

17. Pohjanmaa

Järjestöneuvottelukunta 2019

18. Keski-Pohjanmaa

Järjestöjen työryhmä

Järjestöjen pyöreä pöytä

(Järjestöneuvottelukunta 2018-2019)

19. Pohjois-Pohjanmaa

Järjestöneuvottelukunta 2014

20. Kainuu

Järjestöasiain neuvottelukunta 2020

21. Lappi

Maakunnallinen järjestöneuvottelukunta 2012

22. Helsinki

Järjestöneuvottelufoorumi valmistelussa

Toiminnassa

Valmisteilla

